

Utbildningsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Utbildningsnämnden

Datum:
2020-03-04

Diarienummer:
UBN-2020-01558

Handläggare:
Sophie Boekhout

Halvårsredovisning för kränkande behandling och skolklagomål, HT 2019

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar

1. att lägga rapporten ”Halvårsrapport skolklagomål och kränkande behandling, höstterminen 2019” till handlingarna.

Sammanfattning

Rapporten innehåller en beskrivning av de skolklagomål som inkommit huvudmannen Uppsala kommun 2019-07-01 till 2019-12-31, samt de anmälningar om kränkande behandling som de kommunala förskolorna och skolorna gjort under samma period. Slutligen redovisas också en sammanställning av de anmälningar hos Skolinspektionen och Barn- och elevombudet som rört huvudmannen under höstterminen 2019.

Ärendet

Bakgrund

Enligt rutinerna för skolklagomål och anmälan om kränkande behandling vid kommunal verksamhet ska en uppföljning göras till nämnd två gånger per år eller när nämnden så begär. Föreliggande rapport innehåller en uppföljning av skolklagomål och anmälan om kränkande behandling för andra halvåret 2019.

Föredragning

I rapporten redovisas skolklagomål och anmälan om kränkande behandling till huvudman för perioden 1 juli - 31 december 2019.

För skolklagomål som inkommit under perioden är antalet likvärdigt med det första halvåret. För perioden är "övrigt"-kategorin störst med 26 klagomål. Klagomål som hamnar i denna kategori gäller till exempel förskolans rutiner vid allergier, förskolans öppettider, skolmaten i grundskolan eller elevs missnöje med provsituationen vid en gymnasieskola. Grundskolan har högst andel klagomål i förhållande till antalet barn (1,07 %), vilket motsvaras av två klagomål för perioden.

Antalet anmälningar om kränkande behandling har minskat med 1 procent jämfört med förra halvåret. Grundskolan har ökat sin andel av de inkomna anmälningarna till huvudman till 97 procent och inom grundskolan har 72 procent av enheterna inkommit med anmälningar. Ett stort antal anmälningar hos enskilda skolor tyder på god regelefterlevnad, systematik och ett gott trygghetsarbete, men det finns också skolor med mycket få anmälningar som har goda trygghetsresultat i till exempel elevenkäten. Anledningen till detta är förmodligen att också andra faktorer har betydelse för elevernas känsla av trygghet i skolan.

Över hälften av anmälningarna avser, precis som tidigare halvårsredovisningar, kränkningar med fysiskt innehåll. Detta förklaras troligen med att anmälningsfrekvensen är högre vid fysiska kränkningar än för andra typer såsom verbala kränkningar eller sexuella trakasserier, då det lättare upptäcks på plats. Att det dessutom är pojkar som liksom tidigare är vanligast både bland de som utsätts samt de som utsätter andra för fysiska kränkningar stämmer överens med forskning på området vilken visar att fysiska kränkningar är vanligare bland pojkar, medan flickor oftare utsätts för till exempel ryktesspridning. Troligen är antalet sexuella trakasserier som anmälts till huvudman lågt då forskning, liksom till exempel Liv och hälsaundersökningen (2019) pekar på att andelen som utsätts är högre.

För andra halvåret 2019 har 33 ärenden gällande huvudmannens förskolor och skolor inkommit till Skolinspektionen och Barn- och elevombudet. Av dessa gällde 10 ärenden kränkande behandling mellan elever och 9 ärenden särskilt stöd. Myndigheterna har fattat beslut om föreläggande i två anmälningar mot skolor inom den kommunala huvudmannen under samma period.

Konsekvenser för barn/elever

Rapporten och det statistikmaterial som utgör grunden för rapporten ger förutsättningar för skolornas främjande och förebyggande arbete mot kränkande behandling.

Ekonomiska konsekvenser

Ej aktuellt

Konsekvenser för näringslivet

Ej aktuellt

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2020-03-04

Halvårsrapport om kränkande behandling och skolklagomål HT 2019

Utbildningsförvaltningen

Susana Olsson Casas
Utbildningsdirektör

Förvaltning eller nämnd eller enhet
Rapport

Datum:
2020-03-09

Diarienummer:
UBN-2020-01558

Handläggare:
Sophie Boekhout

Uppföljning av skolklagomål och anmälan om kränkande behandling till huvudman 1 juli - 31 december 2019

Innehåll

Skolklagomål 2019-07-01 till 2019-12-31.....	3
Höstterminens klagomål	3
Antagning/placering – 7 klagomål.....	4
Lokaler och miljö – 12 klagomål	4
Personal – 22 klagomål.....	4
Skolskjuts/elevresor – 1 klagomål.....	4
Trygghet och studiero – 14 klagomål.....	4
Undervisning och stöd – 18 klagomål	4
Övrigt – 26 klagomål.....	4
Anmälan till huvudman angående kränkande behandling av elever, 2019-07-01 till 2019-12-31.....	5
Definition - kränkande behandling	5
Redovisning.....	5
Grundskolan står för 97 procent.....	6
Förskolans arbete mot kränkande behandling	7
Gymnasieskolans anmälningar	7
Fysiska kränkningar vanligast bland de anmälda kränkningarna	7
Pojkar och kränkande behandling	8
Sexuella trakasserier	9
Anmälningar till Skolinspektionen och Barn- och elevombudet Fel! Bokmärket är inte definierat.	
Analys och aktiviteter för nästa period	10
Förskola	11
Grundskola.....	11
Gymnasieskola	11
Bilaga 1. Tabeller och diagram	12

Skolklagomål 2019-07-01 till 2019-12-31

Rutiner för hantering av skolklagomål finns och följer bestämmelserna i skollagen¹. Rutinerna gäller för den kommunala huvudmannens förskolor och skolor, men klagomål på fristående förskolor redovisas också då utbildningsförvaltningen också uppbär tillsynsansvar för dem.

Sedan 1 januari 2019 kategoriseras klagomålen under kategorierna:

- antagning/placering
- lokaler och miljö
- personal
- skolskjuts/elevresor
- trygghet och studiero
- undervisning och stöd
- övrigt

Under perioden 2019-07-01 till 2019-12-31 har det inkommit totalt 100 skolklagomål, vilket är likvärdigt med vårterminen 2019. Klagomålen fördelar sig inom skolformerna enligt nedan:

Skolform	Antal klagomål (VT2019)	Antal barn/elever (okt-19)	Klagomål uppdelat per barn/elev
Förskola	37	7 350	0,50%
Fristående förskola	9	3865	0,23%
Grundskola	37	21 059	0,18%
Grundsärskola	2	187	1,07%
Fritidshem	3	8656	0,03%
Gymnasieskola	11	6 654	0,17%
Förvaltning	1	-	-
Totalt	100		0,21%

Höstterminens klagomål

Nedan följer en övergripande beskrivning av de klagomål som inkommit till huvudmannen under perioden inom de olika kategorierna.

Nästan hälften (49) av skolklagomålen avser något som påverkar en grupp barn eller elever, dessa klagomål kan handla om personalsituationen, hur lokaler är anpassade för en barngrupp eller brist på studiero i en klass. De skolklagomål som gäller individer kan handla om hur skolan åtgärdat kränkningar mot en elev, hantering av allergier eller undervisning och särskilt stöd. I 24 fall har de klagomål som rör individer handlat om en flicka och i 19 fall om en pojke. I några fall har uppgift om kön inte angetts.

¹ I Skollagens 4 kap. 8 §, Kvalitet och inflytande, regleras att huvudmannen ska ha rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen. Huvudmannen bestämmer hur klagomålshanteringen ska organiseras och hur information om klagomålsrutinerna ska lämnas.

Antagning/placering – 7 klagomål

Dessa klagomål har uteslutande inkommit från vårdnadshavare för barn i förskola eller grundskola vilka är missnöjda med den placering de fått eller med de regler för antagning som finns i kommunen.

Lokaler och miljö – 12 klagomål

Sju av dessa klagomål gäller lokaler och miljöer i förskolan. Det är i de flesta av fallen vårdnadshavare som uppger att de inte är nöjda med städningen eller hur lokaler och förskolans gård är utformade för barnens bästa.

Personal – 22 klagomål

Antalet klagomål som rör personal har minskat med 24 procent jämfört med vårterminen 2019. Klagomål avseende personal sträcker sig från ett missnöje med bemötandet hos en eller delar av personalen till ett missnöje med personaltätheten på exempelvis en förskola eller fritidshem. 13 av dessa klagomål avser personal i huvudmannens förskolor.

Skolskjuts/elevresor – 1 klagomål

Klagomålet gäller missnöje med skolskjuts för fritidshemselever vid en landsortsskola.

Trygghet och studiero – 14 klagomål

Antalet klagomål inom trygghet och studiero har minskat med 39 procent jämfört med vårterminen 2019. Inom denna kategori ryms klagomål som har att göra med förskolans eller skolans hantering av kränkande behandling mellan elever, skolans förmåga att skapa ett tryggt klimat, liksom klagomål angående barn eller elevers möjlighet till arbetsro i klassrummet. Kommunal förskola samt grundskola står gemensamt för 11 av dessa klagomål.

Undervisning och stöd – 18 klagomål

Klagomål inom undervisning och stöd har ökat med 33 procent jämfört med vårterminen 2019. Dessa handlar i de flesta fallen om brist på stöd till elever i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Mer än hälften, 10, av dessa klagomål gäller grundskolan, och fem klagomål gäller gymnasieskolan. I några av de ärenden som inkommit har vårdnadshavaren eller eleven vänt sig till huvudmannen för att få skolans hantering utredd.

Övrigt – 26 klagomål

Klagomål inom kategorin ”övrigt” har minskat med 19 procent jämfört med vårterminen 2019. Klagomål som hamnar i denna kategori gäller i förskolan ofta rutiner vid allergier, öppettider, samt till exempel rutiner vid sjukdom. För grundskolan gäller dessa ärenden ofta till exempel skolmaten eller parkeringssituationen vid skolan/fritidshemmet. I gymnasieskolan är klagomål gällande skolans rutiner vid prov vanliga.

Anmälan till huvudman angående kränkande behandling av elever, 2019-07-01 till 2019-12-31

I skollagen regleras att alla förskolor och skolor aktivt ska förebygga kränkningar mot elever, att det ska finnas en plan för detta arbete med aktiva åtgärder på alla förskolor och skolor, samt att förskolan och skolan ska utreda den misstänka kränkningen och anmäla den vidare till rektor och huvudman. Om utredningen visar att kränkande behandling förekommer ska skolan sätta in de åtgärder som behövs för att förhindra fortsatta kränkningar, samt följa upp och utvärdera åtgärderna.

Definition - kränkande behandling

Kränkande behandling är handlingar som kränker barns eller elevers värdighet. Kränkningar kan bestå av till exempel nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysiska handlingar. Kränkningar kan även bestå av utfrysning eller hot. Det kan också vara kränkande behandling om någon skriver nedsättande kommentarer eller lägger ut bilder och filmklipp med nedvärderande innehåll på sociala medier. De kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande och kallas i dessa fall ibland för mobbning.

Redovisning

Uppföljningen av de anmälningar om kränkande behandling som kommit in till huvudmannen ska ge en bild av huruvida de egna förskolorna och skolorna har ett aktivt arbete mot kränkningar. De fem skolor som har det högsta antalet anmälningar per elev för perioden är Jumkil, Bälinge, Fredrika Bremer, Almtuna och Danmarks skola. Skolor med många anmälningar arbetar aktivt med att anmäla de misstänkta kränkningar som sker på förskolan/skolan, samt med att utreda, åtgärda och följa upp dessa. Anmälningarna utgör ett statistiskt underlag så att skolorna kan identifiera vilken typ av kränkningar som förekommer ofta eller vilka platser och situationer som kan behöva olika åtgärder för att kränkningarna ska minska. Skolor som gjort många anmälningar om misstänkta kränkningar följer således skollagens intentioner och utbildningsförvaltningens rutiner.

Vad gäller de förskolor och skolor som inte gjort någon eller någon enstaka anmälan kan bara sägas att dessa inte anmäler till huvudmannen enligt beslutad rutin. En låg andel anmälda kränkningar betyder inte att förskolan/skolan inte har några kränkningar och inte heller att man inte arbetar aktivt mot kränkningar, men huvudmannen har ingen information om det.

Under perioden 2019-07-01 till 2019-12-31 har det totalt inkommit 937 anmälningar om kränkande behandling, vilket innebär en svag minskning med en procent jämfört med antalet anmälningar vårterminen 2019. Antalet anmälda kränkningar till huvudman

har ökat varje år sedan uppföljningarnas början 2015.² Enligt grundskolornas rektorer står det ökade antalet anmälningar för att anmälningsbenägenheten hos dem själva ökar. Huvudmannen har också arbetat med olika informationsinsatser för att fler förskolor och skolor ska göra anmälningar till huvudman och antalet skolor som gör har anmälningar ökat för varje år sedan 2015.

Skolform	Antal anmälningar	Antal enheter (inkl sär, resurs)	Andel enheter som anmält KB
Förskola	13	98	9 %
Grundskola inkl grundsär & fritidshem	910	71	72%
Gymnasieskola inkl sär	14	12	50 %
Totalt	937	181	37 %

Grundskolan står för 97 procent

Grundskolans andel av anmälningarna har ökat med en procent till 97 procent av anmälningarna om misstänkta kränkningar till huvudman jämfört med senaste halvårsuppföljningen. Antalet anmälningar som respektive grundskola inkommit med varierar dock mellan en anmälan till och med 122 anmälningar per skola denna halvårsperiod. Medelvärdet för antal anmälningar per grundskola (räknat på de skolor som inkommit med minst en anmälan) har ökat från 16 till 18 jämfört med senaste halvårsuppföljningen.

I en jämförelse med utbildningsförvaltningens elevenkät för årskurs 5 som gjordes i februari 2019 avseende påståendet ”jag känner mig trygg i skolan” kan vi se att den skola där högst andel svarar ”stämmer helt och hållet” också ökat antalet anmälningar kraftigt under 2019. Den skola som gjort flest anmälningar under höstterminen hamnar dock på 15:e plats av grundskolorna vad gäller andel elever som känner sig helt och hållet trygga. Anledningen till detta är förmodligen att det är många faktorer som påverkar elevernas känsla av trygghet i skolan. Sådana faktorer kan till exempel vara förtroende för personalen, ett litet totalt antal elever eller att skolan ligger i ett i övrigt tryggt område. Att skolan skyndsamt anmäler och utreder när någon har känt sig utsatt för kränkning borde dock ingå som en viktig faktor bland andra.

I elevenkäten finns också påståendet ”på min skola kan elever göra elaka saker mot varandra utan att de vuxna på skolan gör något åt det”. Också för detta påstående är den skola där flest svarar ”stämmer helt och hållet” en av de skolor som har det högsta antalet anmälningar per elev. För de tre övriga skolorna med en hög procent elever som är helt och hållet positiva till påståendet är det dock två som gjort endast en-två anmälningar under höstterminen 2019. Detta visar framför att skolor som gör få anmälningar också kan ha ett gott förebyggande och åtgärdande arbete, trots att rutinen om anmälan till huvudman inte följs. Enligt rektorer och kuratorer på skolor som anmäler många misstänkta kränkningar har dock arbetet med anmälningar gjort

² Se bild 1 i bilaga för antal anmälningar angående kränkande behandling i grundskolan, HT16-HT19.

att skolans arbete mot kränkningar blivit mer systematiskt och bidragit till flera åtgärder för att öka tryggheten på skolan.

Förskolans arbete mot kränkande behandling

Huvudmannens förskolor gjorde tillsammans 13 anmälningar under höstterminen 2019. Det är något färre än vårterminens 18 anmälningar. Förskolepersonalen är ibland osäkra på vad som kan räknas som kränkande behandling hos små barn. Alla förskolor har en plan mot kränkande behandling och många uppger att de arbetar mycket aktivt för att förebygga kränkningar. Många pedagoger upplever arbetet med att skapa trivsel och trygghet i barngruppen som sitt viktigaste uppdrag. Ett liknande resonemang gäller också för grundskola- och gymnasieskolors personal som också de kan uppleva svårigheter i vad som ska tolkas som kränkningar bland eleverna.

Av de anmälningar som trots allt kommit in från förskolan gäller över hälften en misstanke om att en personal utsatt ett barn för kränkande behandling. Dessa anmälningar har i nästan samtliga fall börjat med uppgifter från en vårdnadshavare. Förskolan har sedan utrett uppgifterna och fattat beslut om åtgärder. Att det i hög grad är anmälningar där barn misstänks ha utsatts av personal som inkommit kan bero på att en handling som utförs av en vuxen människa upplevs vara lättare att bedöma såsom kränkande eller ej. Det är också så att det råder ett absolut förbud för vuxna i förskola eller skola att kränka elever³. Förskolans ledningsgrupp vill arbeta för att öka anmälningsbenägenheten av kränkningar av pedagog mot barn.

Gymnasieskolans anmälningar

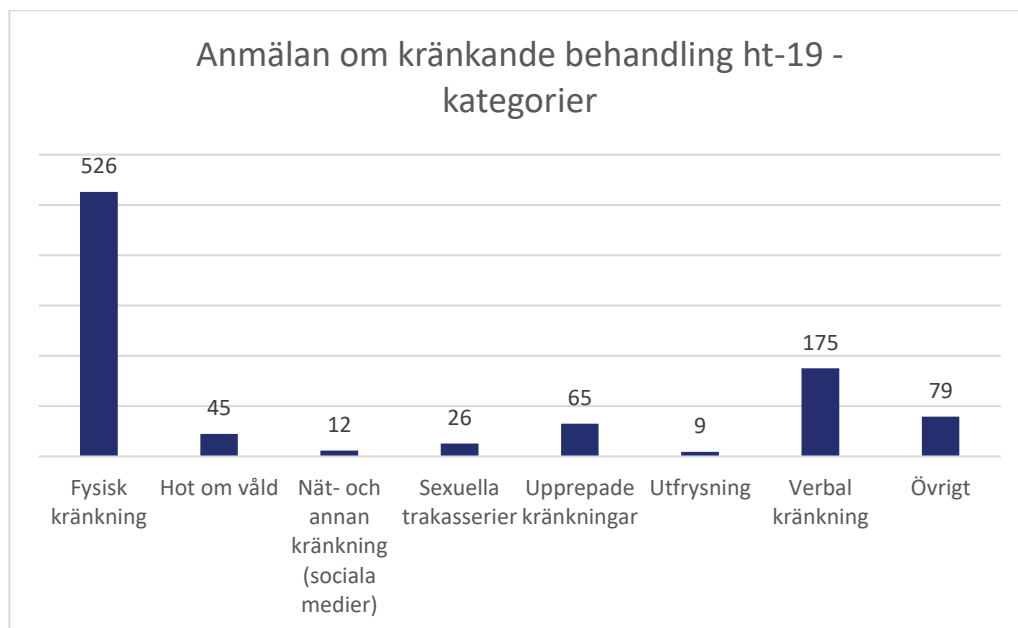
För gymnasieskolan beror den lägre anmälningsbenägenheten enligt rektorer och ledning dels på att eleverna inte i lika hög utsträckning som i yngre åldrar berättar för skolpersonalen om de konflikter de utsätts för. Gymnasieskolorna får därför inte alltid vetskap om elever som känner sig utsatta för kränkande behandling. De ärenden som trots allt anmäls till huvudmannen är ofta av allvarigare karaktär, samt har också i vissa fall anmälts till instanser såsom polis och socialtjänst. Gymnasieskolans ledningsgrupp känner också till ärenden där skolan utrett och arbetat intensivt med åtgärder, men som inte har anmälts till huvudman enligt rutin. En anledning till detta kan vara kunskaperna om anmälningsförfarandet inte är tillräckliga.

Fysiska kränkningar vanligast bland de anmälda kränkningarna

Liksom tidigare är det kränkande behandling med fysiskt innehåll som är vanligast bland anmälningarna till huvudman. Dessa anmälningar kan innehålla både verbala och fysiska inslag och hot om våld kan också ha ingått, men om kränkningen innehåller fysiska handlingar så kategoriseras de såsom "kränkning med fysiskt innehåll". I mer än hälften av de misstänkta kränkningar som anmälts är det en pojke som har utsatts. I sex av tio anmälningar är det också pojkar som misstänks ha utfört kränkningarna. Det är viktigt att komma ihåg att statistiken avser ännu outredda uppgifter om kränkande behandling. Efter att skolan utrett uppgifterna kan det i vissa fall konstateras att det inte varit frågan om kränkande behandling. Statistiken avspeglar naturligtvis också

³ Barn- och elevombudet 2019, <https://beo.skolinspektionen.se/sv/For-huvudman/Lagstiftningen/>.

endast de kränkningar som anmäls. Enligt grundskolerektorerna finns ett mörkertal vad gäller kränkningar på nätet, samt verbala kränkningar som inte leder till våld och som därför inte lika enkelt kan upptäckas av skolpersonal.

Pojkar och kränkande behandling

I 38 procent av anmälningarna till huvudmannen är det en pojke som misstänks ha utsatt en annan pojke för kränkande behandling. I 15 procent av fallen är det en pojke som misstänks ha utsatt en flicka för kränkande behandling. Endast i åtta procent av anmälningarna är det en flicka som misstänks ha utsatt en annan flicka eller pojke för kränkande behandling. Enligt grundskolerektorerna kan det finnas flera förklaringar till detta. Några rektorer tror att fysiskt våld är vanligare bland pojkar, och då våld är lättare för skolan att upptäcka samt betraktas som allvarigare av rättsväsendet, så är det denna typ av kränkning som skolorna väljer att anmäla vidare till huvudman. Verbala kränkningar flickor emellan tror de flesta rektorer är lika vanligt, men upptäcks eller anmäls inte i lika stor utsträckning.

En forskningsöversikt om trakasserier och kränkningar inom utbildning och som sammanställt flertalet studier i ämnet visar att direkt mobbning i form av våld verkade vara vanligare bland pojkar, medan indirekt mobbning, till exempel i termer av ryktesspridning verkade vara vanligare hos flickor⁴.

Utifrån resultaten i den stora mängd intervjuer som genomfördes som grund för en rapport av Skolverket (2009) kunde författarna konstatera att det i grund- och gymnasieskolan framförallt var pojkar som blev utsatta och utsatte andra för verbala trakasserier och hot om liksom reella fysiska trakasserier. Anledningarna till det var länkade till homofobi, rasism eller annan kränkande behandling som särskilt baserades på utseende. Sådana trakasserier tog sig ofta uttryck i kommentarer om kroppsstorlek. Flickorna i grundskolan utsattes särskilt ofta för sexuella trakasserier av

⁴ Forskningsöversikt om trakasserier inom utbildning och arbetsliv, s. 9

pojkar. Flickor använde i högre grad än pojkarna ryktesspridning och baktaleri som medel att trakassera och kränka varandra, medan fysiskt våld förekom i lägre grad hos flickorna än hos pojkarna⁵.

Sexuella trakasserier

En forskningsöversikt om trakasserier i utbildning har sammantaget visat att sexuella trakasserier och trakasserier på grund av kön förekommer på alla nivåer av utbildning i Sverige⁶. Denna halvårsrapport, liksom förra innehåller en särskild uppföljning av sexuella trakasserier. Under perioden har totalt 26 ärenden inkommit som kategoriseras som sexuella trakasserier, vilket motsvarar 3 procent av det totala antalet anmälningar till huvudmannen för perioden. Antalet anmälningar är troligtvis för lågt i förhållande till antalet elever som faktiskt har utsatts för sexuella trakasserier. En forskningsartikel av Gillander Gådin från 2011 visar att sexuella trakasserier både var frekvent förekommande och genomgripande inom svenska skolor⁷. Det är också grundskolan som anmält samtliga händelser, trots att det enligt forskning på området är mycket vanligt att elever utsätts för sexuella trakasserier också i gymnasieskolan⁸.

I nästan hälften av anmälningarna är det flickor som utsatts för någon form av sexuella trakasserier. Den ovan nämnda forskningsöversikten visar att flickor drabbas i större utsträckning än pojkar. Kränkande kommentarer om sexualitet visades vanligare hos flickor än pojkar, medan den typ av sexuella trakasserier som drabbade pojkar var språkbruk med anspelning på sexuell läggning.⁹

Utsatt för sexuella trakasserier	Antal
Flicka	12
Pojke	8
Grupp	5
Okategoriserat	1
Totalt	27

Bland grundskolerektorerna uppger många att det är svårt att ”få tag i” kränkningar som sker på nätet samt att det är vanligt att flickor utsätts för sexuella trakasserier i sociala medier. I Liv och hälsa-undersökningen som genomfördes under februari månad 2019 har 11,5 procent av eleverna i årskurs 7 svarat att sexuella trakasserier är ett problem i skolan. I åk 9 är motsvarande siffra 13,7 procent och i årskurs 2 på gymnasiet 7,3 procent. Sammanlagt kan alltså antas att sexuella trakasserier förekommer i större utsträckning än vad som redovisas i anmälningarna till huvudman.

⁵ Ibid, s. 12

⁶ Forskningsöversikt om trakasserier inom utbildning och arbetsliv, s.10

⁷ Gillander Gådin (2011)

⁸ Forskningsöversikt om trakasserier inom utbildning och arbetsliv, s.11

⁹ Ibid, s.10-11

Anmälningar till Skolinspektionen och Barn- och elevombudet

När vårdnadshavare eller elever anmäler uppfattade missförhållanden i skolan till ovanstående myndigheter så är det huvudmannen som ansvarar för att på begäran utreda eller lämna yttrande till myndigheten.

För perioden 2019-07-01 till och med 2019-12-31 har 33 ärenden gällande huvudmannens förskolor och skolor inkommit till myndigheterna. Av dessa gällde 10 ärenden kränkande behandling mellan elever och 9 ärenden särskilt stöd. Fyra ärenden gällde kränkande behandling mellan personal och elev¹⁰.

Beo/Skolinspektionens grund för utredning	Antal
KB* Elev - Elev	10
Särskilt stöd	9
KB Personal - Elev	4
Övrigt	4
Skolplikt och rätt till utbildning	3
KB Anmälningsskyldigheten	1
Tillsynsansvaret för barn/elev	1
Avgifter	1
Totalsumma	33

*KB står för kränkande behandling.

För perioden 2019-01-01 till och med 2019-06-30 har Skolinspektionen och Barn- och elevombudet fattat beslut om kritik i fem anmälningar mot skolor inom den kommunala huvudmannen. I två av dessa har myndigheterna avstått från att ingripa och i fyra har man beslutat om föreläggande. När myndigheterna avstår från att ingripa kan det handla om att den brist som upptäckts redan har åtgärdats av huvudmannen.

Diarie-nr	Verks. form	Besluts-datum	Grund för utredning	Kritik	Bedömning
SI 2019:3359	Gr	2019-07-11	KB Personal - Elev	Ja	Avstående från att ingripa
2018:11620	Gr	2019-11-25	KB Elev - Elev, KB Personal - Elev	Ja	Avstående från att ingripa
SI 2019:5023	Gr	2019-09-16	KB Elev - Elev	Ja	Föreläggande
SI 2019:2438	Gr	2019-07-09	KB Elev - Elev	Ja	Föreläggande
SI 2019:2438	Gr	2019-07-09	KB Likabehandlingsplan	Ja	Föreläggande

¹⁰ Skolverkets statistikdatabas, uttag gjort 2020-03-09

Skolformernas aktiviteter för nästa period

Förskola

De kommunala förskolorna har genomgått en organisationsförändring och under hösten genomfört ett utvecklingsarbete för att kvalitetssäkra alla förskolors planer mot diskriminering och kränkande behandling, samt att skapa systematik i arbetet. De förskolor som behöver stöd i arbetet har under hösten haft möjlighet att få det och denna möjlighet finns även under vårterminen. Nästa steg kommer att vara en kvalitetssäkring av anmälningarna av kränkande behandling till huvudman med tillhörande diskussioner om vad som ska uppfattas som kränkningar bland små barn. Förskoleledningen kommer att arbeta för att öka anmälningsbenägenheten vad gäller kränkningar där ett barn utsatts av personal.

Grundskola

Grundskolan har under lång tid arbetat med att öka antalet anmälningar vilket lett till att rektorerna ökat antalet till det dubbla sedan halvårsuppföljningarnas början. Utifrån rektorernas önskemål arbetar grundskolan nu tillsammans med avdelningen för systemstöd för att, om möjligt, upphandla ett IT-stöd för processen att anmäla, utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling. Detta både för att kvalitetssäkra att anmälningar görs för alla misstänkta kränkningar, samt att utredningar genomförs för samtliga anmälningar.

IT-stödet ska också bidra till att utredningarna genomförs med kvalitet, samt att skolor såväl som huvudman enkelt får tillgång till ett förbättrat underlag för uppföljning av kränkningar i skolorna. Förhoppningen är också att målet från senaste halvårsrapporten om att vidareutveckla den analys av anmälningarna om kränkande behandling som gjordes i juni 2019 ska kunna genomföras med hjälp av bättre analysunderlag. Att hitta effektiva åtgärder både på huvudmannanivå och skolnivå bedöms som möjligt endast om tillgången på statistik på till exempel klass/årskursnivå, plats för kränkning, diskrimineringsgrund säkras, samt då en enklare process bedöms kunna säkra att alla händelser av misstänkt kränkande behandling anmäls och registreras.

Gymnasieskola

Huvudmannen har lagt in uppföljningar av skolklagomål och anmälningar om kränkande behandling i sitt systematiska kvalitetsarbete, men har med anledning av minskat antal anmälningar också beslutat att förfina statistiken ytterligare. Gymnasieskolan har liksom grundskolan velat se ett bättre IT-stöd för skolpersonal vad gäller processen kring anmälan och utredning av kränkande behandling då förhoppningen är att detta ska öka anmälningsgraden.

Ett av gymnasiets fokusområden framöver är elevhälsans främjande och förebyggande arbete för att öka tryggheten för eleverna och för att öka förtroendefulla relationer mellan elever och lärare. Detta kan i förlängningen bidra till att förmågan att upptäcka elever utsatta för kränkande behandling ökar.

Bilaga 1. Tabeller och diagram

